

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

โชติมา จตุรวงศ์ : เรือนไทดำ : กรณีศึกษาเพชรบุรี (Ruan Tai Dam : A Case Study in Phetchaburi) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สันติ จันทวิลาสวศ์, 273 หน้า. ISBN 974-636-962-8

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะของบ้านและเรือนไทดำ บ้านแม่ประจันต์ จ.เพชรบุรี และพัฒนาการตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมไปถึงการวิเคราะห์ถึงที่มาของลักษณะบ้านและรูปทรงของเรือน

จากผลการวิจัยพบว่า บ้านและเรือนไทดำเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับผีและสิ่งเหนือธรรมชาติ บ้านและเรือนจึงเป็นที่อยู่ของทั้งคนและผี และประกอบด้วย พื้นที่อยู่อาศัย (domestic area) และ พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ (sacred area) เช่น ทุ่งนาบรรพบุรุษ, ศาลผีบ้าน

ลักษณะบ้านและรูปทรงของเรือนไทดำ บ้านแม่ประจันต์ ในปัจจุบันเป็นการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมเก่าของคนไทดำสืบสองจุไท ทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศไทย และวัฒนธรรมใหม่ของคนไทยสยามบริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางของไทย จึงทำให้แบ่งประเภทของเรือนไทดำบ้านแม่ประจันต์ออกได้เป็น 4 ลักษณะ คือ 1) เรือนไทดำแบบดั้งเดิม 2) เรือนที่พัฒนาจากแบบดั้งเดิม 3) เรือนที่ได้รับอิทธิพลของท้องถิ่นและ 4) เรือนที่ได้รับอิทธิพลจากส่วนกลาง และยังพบว่าการเปลี่ยนแปลงลักษณะของบ้านและรูปทรงของเรือน เกิดจากปัจจัยสำคัญ 3 ประการคือ 1) ปัจจัยทางกายภาพ ได้แก่ ที่ตั้ง ภูมิอากาศ ความต้องการที่หลบแดดฝน วัสดุวิธีการก่อสร้าง และเทคโนโลยี 2) ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เศรษฐกิจ การป้องกันภัยจากคนและสัตว์ ความเชื่อ และ 3) ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ ลักษณะครอบครัว สถานะของสตรี ความต้องการความเป็นส่วนตัวและความสัมพันธ์ทางสังคม

ภาควิชาสถาปัตยกรรม.....
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม.....
ปีการศึกษา2540.....

ลายมือชื่อนิสิตโชติมา จตุรวงศ์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาสันติ จ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม